

Finanssipolitiikan nykylinja on järkevä kompromissi – lisäleikkaukset voidaan välttää, jos uudistukset jatkuvat

Hallituksen finanssipolitiikan lievästi elvyttävä linja on järkevä kompromissi ristiriitaisten tavoitteiden välillä. Se kaipaa kuitenkin tuekseen uudistuspolitiikkaa, joka vahvistaa työllisyyden ja tuottavuuden kasvua sekä hillitsee julkisten menojen paisumista. Jos rakenneuudistuksia ei onnistuta jatkamaan, edessä on uusien leikkausten kierre, arvioidaan Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen Etlan julkaisussa *”Muistioita hallitukselle – Talouspolitiikan linjaus keväällä 2017”*.

Rakenteellisia uudistuksia tarvitaan muun muassa työmarkkinoilla. Paikallisen sopimisen edellytyksiä on vahvistettava, kannustinloukkuja lievennettävä ja työvoimapolitiikkaa tehostettava. Uudistuksia kaipaa myös liiketoiminnan sääntely. Sen yksinkertaistamisessa ajankohtainen asia on liikennettä ja lääkkeiden jakelua koskevien säännösten modernisointi.

Sote-uudistus on hallituksen tärkein rakenneuudistushanke. Se on vietävä läpi valitun peruslinjan mukaisesti. Yksityiskohtia on kuitenkin harkittava huolella, ja harkinnassa on hyödynnettävä myös kokeiluja.

Hallituksen on myös pidettävä huolta osaamis pohjan kestävydestä. Koulutuksen ja tutkimuksen rahoituksesta on leikattu liikaa ja tilannetta on korjattava. Korkeakoulujen rahoituksen osalta valtion kertaluonteiset pääomasijoitukset ovat luultavasti toteuttamiskelpoisin ratkaisu. Lisäpanostukset on kytkettävä rakenneuudistuksiin.

Vaikka hallituksen politiikan yleislinja on oikea, se ei tule saavuttamaan päätavoitettaan työllisyysasteen nostamisesta 72 prosenttiin, eikä julkisen velan kasvu pysähdy tavoitellulla tavalla. Hallituksen ei kuitenkaan pidä muuttaa finanssipolitiikan peruslinjaa loppuvaalikaudeksi.

Finanssipolitiikan kiristykset voisivat vaarantaa yhä heiveröisen kasvun. Jonkin verran tavoiteltua nopeampi julkisen velan kasvu ei ole kohtalokasta julkisen talouden pidemmän ajan kestävyydelle, jos talouden kasvukykyä pystytään nostamaan ja julkisen talouden menopaineita hillitsemään suunnitellulla tavalla.

Elvytyksen merkittävä lisääminen vähentäisi toisaalta entisestään mahdollisuuksia pysäyttää velkasuhteen kasvu. Merkittävä lisävelkaantumisen ei olisi kahden lähivuoden aikana suhdannenäkökuilmastakaan perusteltua. Vientimarkkinoiden kasvunäkymät ovat loppuvaalikauden aikana hyvät suhteessa pidemmän ajan ennustettuun kehitykseen. Finanssipolitiikan pieni liikkumavara on syytä varata huonompiin aikoihin.

Toisaalta on selvää, että julkisen talouden lisäsopeutus tulee jossain vaiheessa välttämättömäksi, jos työllisyysaste ei nouse selvästi, tuottavuuden kasvu ei nopeudu eivätkä julkisen talouden menopaineet vähene. Siksi hallituksen on nyt keskityttävä rakennepolitiikkaan, joka tekee lisäleikkaukset tarpeettomiksi.

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Vesa Vihriälä, puh. 043 824 1660, vesa.vihriala@etla.fi

Julkaisu Muistioita hallitukselle on ladattavissa osoitteesta pub.etla.fi/ETLA-hallitukselle-2017.pdf